

УДК 657:334
DOI 10.33111/sedu.2018.43.084.093

*Голобородько Тетяна Василівна**
*Куракіна Юлія Олександрівна***

**ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ЗАКЛАДІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ
ЯК БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ**

Анотація. Метою статті є узагальнення особливостей оподаткування закладів вищої освіти державної форми власності як бюджетних установ. В роботі розглянуто основні положення нормативно-правових документів з питань регулювання діяльності закладів вищої освіти. Визначено основні джерела фінансування закладів вищої освіти державної форми власності та напрями використання отриманих ними доходів. Розглянуто податки та збори, що сплачують заклади вищої освіти державної форми власності як бюджетні установи.

Ключові слова: заклад вищої освіти, бюджетні установи, державна форма власності, неприбуткова організація, податки, збори.

Вступ. Позитивним результатом господарювання вітчизняних суб'єктів є не лише збільшення національного багатства України, а й фінансове забезпечення виконання соціальних функцій держави, передбачених Конституцією України [1] таких, як, наприклад, право на освіту та право на охорону здоров'я. Забезпечення виконання права на безплатну вищу освіту здійснюється закладами вищої освіти (ЗВО) державної та комунальної форми власності. ЗВО, як і будь-які суб'єкти господарювання, є платниками податків і зборів. Проте, виконуючи функції держави, ЗВО державної та комунальної форми власності, які фінансуються за рахунок коштів місцевих і державного бюджету, діють в особливих правових режимах у сфері оподаткування, оподатковуються на пільгових умовах. Незважаючи на це, податкові платежі несуть суттєвий вплив на фінансово-господарську діяльність будь-якого підприємства, не є винятком і бюджетні установи [2, с. 129].

Дослідженням питання оподаткування установ бюджетної сфери займаються такі науковці, як, наприклад, Т. І. Долішня, І. Б. Медвідь, С. М. Романів. Автори в своїх роботах розглядають особливості оподаткування бюджетних установ та оподаткування неприбуткових організацій в Україні, що є основою організації

* **Голобородько Тетяна Василівна** — канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування, ДВНЗ «Криворізький національний університет» goloborodkov@meta.ua

** **Куракіна Юлія Олександрівна** — старший викладач обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування, ДВНЗ «Криворізький національний університет» kurakina.yula@gmail.com

управління податковим процесом у діяльності закладів вищої освіти державної форми власності як бюджетних установ.

Постановка завдання. Метою статті є узагальнення особливостей оподаткування закладів вищої освіти державної форми власності як бюджетних установ.

Результати. Згідно зі статтею 4 Закону України «Про вищу освіту» [3], громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту в державних і комунальних закладах вищої освіти на конкурсній основі відповідно до стандартів вищої освіти, якщо певний ступінь вищої освіти громадянин здобуває вперше за кошти державного або місцевого бюджету. Кількість закладів вищої освіти (університетів, академій та інститутів) на початок 2017—2018 навчального року за даними Державної служби статистики України [4] налічується 289 установ, з яких 68,86 % — державної форми власності. Частка прийнятих на навчання студентів, які навчаються за рахунок коштів державного бюджету за останні сім років практично не змінилася та варіює у межах — 42-49 %, проте їх кількість зменшилась на 33 % до кількості 142434 особи, що по відношенню до кількості осіб, що навчаються за кошти юридичних і фізичних осіб складає 88,5 %.

У процесі дослідження питання оподаткування ЗВО державної форми власності, обов'язковим етапом є вивчення правових положень організації діяльності цих суб'єктів господарювання.

Статтею 27 Закону України «Про вищу освіту» [3] визначено правовий статус закладу вищої освіти. Відповідною статтею визначено, що заклад вищої освіти як суб'єкт господарювання може діяти як бюджетна установа, як неприбутковий заклад вищої освіти, або як прибутковий заклад вищої освіти. Формами власності — державна, комунальна та приватна (стаття 31 Закону України «Про вищу освіту» [3]).

У Законі України «Про вищу освіту» термін «заклад вищої освіти» вживається в такому значенні: окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей» [3]. В Україні заклади вищої освіти представлені університетами, інститутами, академіями та коледжами. Заклади вищої освіти діють на підставі власних статутів.

Засновник закладу вищої освіти — органи державної влади від імені держави, відповідна рада від імені територіальної громади (громад), фізична та/або юридична особа, рішенням і за рахунок майна яких засновано заклад вищої освіти [3]. Виходячи з цього, ЗВО, який фінансується з державного бюджету є бюджетною установою.

Відповідно до положень Бюджетного кодексу України, бюджетні установи — органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету. Бюджетні установи є неприбутковими [5].

У Листі ДФС України від 25.08.2016 № 28602/7/99-99-15-02-01-17 «Про набуття чинності постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 № 440» [6] (Про затвердження Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру [7]) наведено порівняльний аналіз відповідності структури кодів ознак неприбутковості до кодів, що визначені Положенням № 37 [8] та згруповано у таблиці. У зазначеній таблиці ЗВО, як неприбуткова організація, набуває такого статусу будучи бюджетною установою (установи, організації, створені органами державної влади України, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів) або іншою юридичною особою, діяльність якої відповідає вимогам, встановленим пунктом 133.4 статті 133 Податкового кодексу, утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації (вищі навчальні заклади III—V рівнів акредитації, внесені до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави).

Враховуючи, що до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави відповідно до [9] можуть бути внесені ЗВО усіх форм власності, діяльність яких має важливе значення для розвитку науки, економіки і виробництва, державні ЗВО отримують статус неприбуткової організації, в першу чергу, будучи бюджетною установою. Неприбуткові організації називають третім сектором економіки, який функціонує поряд із державними органами і комерційними організаціями [10 с. 1290].

Підпунктом 14.1.121 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України визначено, що неприбуткові підприємства, установи та організації — неприбуткові підприємства, установи та організації, які не є платниками податку на прибуток підприємств відповідно до пункту 133.4 статті 133 Податкового кодексу України [11]. Тобто статус неприбутковості надає право підприємствам, установам та організаціям не сплачувати податок на прибуток.

Неприбутковим підприємством, установою та організацією відповідно до положень п.п. 133.4.1 п.133.4 ст. 133 Податкового кодексу України [11] є підприємство, установа та організація (далі — неприбуткова організація), що одночасно відповідає встановленим вимогам, серед яких статус неприбуткової організації для ДЗВО, як бюджетних установ, забезпечується такими: утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації; внесена контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій. В консультації ДФС для юридичних осіб [12] роз'яснено положення ПКУ щодо вимог наявності установчих документів, які не поширюються на ЗВО державної форми власності у зв'язку із тим, що бюджетні установи взагалі не наділені правом розподілу отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів такої установи, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб, а їх доходи (прибутки) є доходами бюджету.

Фінансування ЗВО здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством. Доходи (прибутки) ЗВО відповідно до положень Податкового кодексу України [11], Закону Украї-

ни про «Вищу освіту» [3] використовуються виключно для фінансування видатків на утримання ЗВО, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених їх установчими документами (рис. 1).

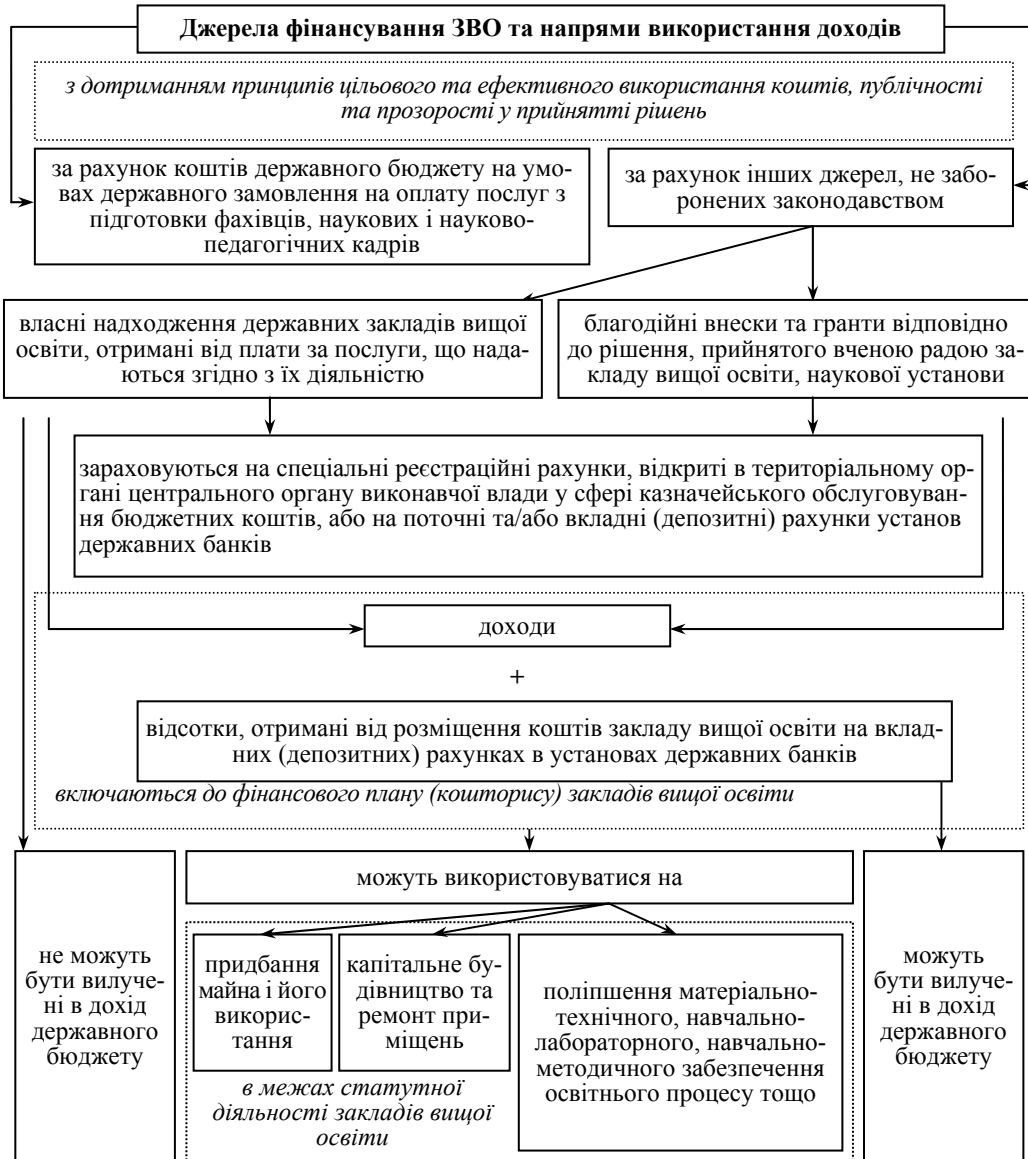

Рис. 1. Основні джерела фінансування закладів вищої освіти державної форми власності та напрями використання отриманих ними доходів
Джерело: сформовано авторами на основі [3, 13]

ЗВО державної форми власності згідно із [3, 5] мають право передачі в оренду закріплених за ними на праві господарського відання об'єктів власності, що здійснюється без права їх викупу відповідно до законодавства.

Варто також зазначити, що постановою Кабінету Міністрів України від 2 листопада 2016 р. № 774 «Про внесення змін до Положення про Державний реєстр наукових установ, яким надається підтримка держави», державні вищі навчальні заклади, внесені до реєстру зобов'язані не менш як 50 % доходу від своєї діяльності спрямовувати на провадження наукової та (або) науково-технічної діяльності та розвиток матеріально-технічної бази, необхідної для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок [9].

Неприбуткові організації звітують про отримані доходи та видатки (витрати), заповнюючи Звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, затверджену наказом Міністерства фінансів України від 17.06.2016 р. № 553 [14]. Для ЗВО встановлюється річний податковий (звітний) період відповідно до ПКУ [11].

Отримувачі послуг ЗВО мають можливість не сплачувати ПДВ, у зв'язку із звільняються від оподаткування ПДВ операції з постачання послуг із здобуття вищої освіти навчальними закладами, у тому числі навчання аспірантів і докторантів, навчальними закладами, що мають ліцензію на постачання таких послуг. До таких послуг належать послуги з:

- усіх видів освітньої діяльності, які постачаються вищими навчальними закладами, у тому числі для здобуття іншої вищої та післядипломної освіти;
- навчання слухачів підготовчих відділень вищих навчальних закладів;
- повторного вивчення відрахованими студентами (курсантами) окремих дисциплін і курсів з подальшим складенням іспитів;
- навчання аспірантів і докторантів [11].

Також звільнюються від оподаткування ПДВ операції з:

- оплати вартості фундаментальних досліджень, науково-дослідних і дослідницько-конструкторських робіт особою, яка безпосередньо отримує такі кошти з рахунка органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів;
- безкоштовної передачі приладів, обладнання, матеріалів, крім підакцизних, науковим установам та науковим організаціям, вищим навчальним закладам III-IV рівнів акредитації, внесеним до Державного реєстру наукових організацій, яким надається підтримка держави [11].

ЗВО повинен бути зареєстрованим платником ПДВ у встановленому Податковим кодексом України порядку [11] у разі, якщо загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню ПДВ, нарахована (сплачена) ЗВО протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує 1000000 гривень (без урахування податку на додану вартість).

ЗВО є податковими агентами щодо податку на доходи фізичних осіб і військового збору на загальних засадах.

Відповідно до положень Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [15] ЗВО є платника-

ми єдиного внеску. Не зважаючи на те, що єдиний внесок не входить до системи оподаткування, для керівників ЗВО досить важливим є той факт, що сума єдиного внеску розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати (якщо дохід застрахованої особи не перевищує розміру мінімальної заробітної плати), встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки єдиного внеску у розмірі 22 відсотків. Таким чином, працевлаштування науково-педагогічних кадрів повинно здійснюватися із врахуванням отримання ними доходу, вищого від розміру мінімальної заробітної плати.

ЗВО державної форми власності як бюджетні установи не сплачують податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки так, як об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, які перебувають у власності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також організацій, створених ними в установленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідного державного бюджету чи місцевого бюджету і є неприбутковими (їх спільній власності) не є об'єктом оподаткування податком на майно [11].

Платниками транспортного податку є юридичні особи, якщо вони мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) і середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Така вартість визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного, соціального розвитку і торгівлі, за методикою, затвердженою Кабінетом Міністрів України, станом на 1 січня податкового (звітного) року виходячи з марки, моделі, року випуску, об'єму циліндрів двигуна, типу пального. Ставка податку встановлюється з розрахунку на календарний рік у розмірі 25 000 гривень за кожен легковий автомобіль, що є об'єктом оподаткування відповідно до ПКУ. Базовий податковий (звітний) період дорівнює календарному року.

Варто зазначити, що урядом затверджено заходи щодо ефективного та раціонального використання державних коштів [16], у списку яких передбачено граничні суми витрат на придбання легкових автомобілів, які для керівників ДЗВО складають 600 тис. грн за одиницю. Таким чином, ЗВО, маючи у своїй власності легкові автомобілі, середньоринкова вартість яких становить менше 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (у 2018 році — 1 396 тис. грн.), не повинні сплачувати транспортний податок.

ЗВО державної форми власності як заклади освіти, які повністю утримуються за рахунок коштів державного бюджету, звільняються від сплати земельного податку, що є пільгою щодо сплати податку для юридичних осіб відповідно до положень ПКУ [11]. Земельні ділянки передаються закладам вищої освіти незалежно від форми власності у постійне користування в порядку, передбаченому Земельним кодексом України [11]. Земельні ділянки, закріплені за вищими навчальними закладами державної форми власності належать до земель державної власності, які не можуть передаватися у приватну власність [17].

Висновки. У роботі узагальнено основні положення нормативно-правових документів з питань регулювання діяльності закладів вищої освіти. Встановлено, що державні заклади вищої освіти утворюються у формі відповідно державної неприбуткової установи, яка є бюджетною організацією. Доведено, що заклади вищої освіти державної форми власності як бюджетні установи є специфічними платниками податків, які використовують цілу низку податкових пільг. Проте пільгове оподаткування закладів вищої освіти, повинно мати не лише підтримуючий, а й стимулюючий характер, сприяти їх подальшому розвитку з метою забезпечення висококваліфікованими фахівцями відповідних галузей національного господарства. Оцінка виконання цих функцій потребує детального аналізу результатів діяльності закладів вищої освіти, представлених показниками забезпечення держави висококваліфікованими кадрами.

Зважаючи на скорочення державного фінансування вищої освіти, заклади повинні здійснювати господарювання з більшою ефективністю. Актуальним є використання підприємницьких механізмів збільшення кількості студентів, що здійснюють навчання за кошти фізичних та юридичних осіб, що, за наявності статусу неприбутковості, дозволить фінансувати розвиток закладу для забезпечення його конкурентоспроможності.

Література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 1996. — № 30. — С. 141. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/>.
2. Долішня Т. І., Медвідь І. Б. Особливості оподаткування бюджетних установ // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. — 2015. — Вип. 1. — С. 129—136.
3. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Статистичний збірник «Вища освіта в Україні у 2017 році», 2018 / Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
6. Лист ДФС України «Про набуття чинності постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 № 440» від 25.08.2016 № 28602/7/99-99-15-02-01-17. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/listi-dps/print-69588.html>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру» від 13.07.2016 № 440. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/440-2016-п>.
8. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про Реєстр неприбуткових установ та організацій» від 24.01.2013 № 37. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0267-13>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Державний реєстр наукових установ, яким надається підтримка держави» від 02.11.2016 № 774. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2016-п>.
10. Романів Є. М., Дида О. В. Бухгалтерський облік і оподаткування неприбуткових організацій: особливості та порядок проведення в Україні // Молодий вчений. — 2017. — № 11. — С. 1290—1294.

11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755 — VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

12. Податкова консультація ДФС України «Щодо включення вищого навчального закладу, який є бюджетною установою до нового Реєстру неприбуткових установ та організацій» від 08.02.2017. URL: <http://dp.sfs.gov.ua/baner/podatkovikonsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/71202.html>.

13. Наказ Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14.01.2011 № 11. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#n54>.

14. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Звіту про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації» від 17.06.2016 № 553. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0932-16>.

15. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.

16. Постанова кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 04.04.2001 № 332 і від 11 жовтня 2016 р. № 710» від 4.04.2018 № 268. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/268-2018-п#n23>.

17. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

References

1. The Law of Ukraine «The Constitution of Ukraine». The Verkhovna Rada of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr/> (Accessed June 28, 2018). [in Ukrainian].

2. Dolishnia, T. I., and Medvid, I. B. «Osoblyvosti opodatkovannya byudzhetyx ustanov». [«Features of taxation of budgetary institutions»]. *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu*. Ekonomichni nauky, 1 (2015): 129-136. [in Ukrainian].

3. The Law of Ukraine «On the higher education». The Verkhovna Rada of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (Accessed June 5, 2018). [in Ukrainian].

4. The Statistical collection «Higher education in Ukraine in 2017». State Statistics Service of Ukraine. <http://www.ukrstat.gov.ua>. [in Ukrainian].

5. The Code of Ukraine «Budget Code of Ukraine». The Verkhovna Rada of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (Accessed July 10, 2018). [in Ukrainian].

6. Letter № № 28602/7/99-99-15-02 «On the enactment of the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated July 13, 2016 No. 440». The State Fiscal Service of Ukraine. <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/listi-dps/print-69588.html> (Accessed June 8, 2018). [in Ukrainian].

7. Decree «On Approval of the Procedure for maintaining the Register of Non-Profit Institutions and Organizations, Inclusion of Unprofitable Enterprises, Institutions and Organizations in the Register and Exceptions to the Register». Cabinet of Ministers of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/440-2016-п>. (Accessed June 8, 2018). [in Ukrainian].

8. Order «On Approval of the Regulation on the Register of Non-Profit Institutions and Organizations». Ministry of Finance of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0267-13>. (Accessed June 8, 2018). [in Ukrainian].

9. Cabinet of Ministers of Ukraine. Decree «On Amendments to the Regulation on the State Register of Scientific Institutions, which are supported by the state». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2016-п>. (Accessed June 8, 2018). [in Ukrainian].

10. Romaniv, Y. M., and Dyda, O. V. «Bukhaltersksiy oblik i opodatkovannya neprybukovyx orhanizacij: osoblyvosti ta poryadok provedennya v Ukrayini». [«Accounting and

taxation of non-profit organizations: features and procedures in Ukraine»]. *Molodyi vchenyi*, vol. 11 (2017): 1290-1294. [in Ukrainian].

11. The Code of Ukraine, «Tax Code of Ukraine». The Verkhovna Rada of Ukraine. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed July 5, 2018). [in Ukrainian].

12. The tax advice «Concerning the inclusion of a higher educational institution that is a budgetary institution in the new Register of non-profit institutions and organizations». The State Fiscal Service of Ukraine. <http://dp.sfs.gov.ua/baner/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/71202.html> (June 9, 2018). [in Ukrainian].

13. Order «About budget classification». Ministry of Finance of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#n54>. (Accessed June 16, 2018). [in Ukrainian].

14. Order «On Approval of the Report on the Use of Income (Profit) of a Non-Profit Organization». Ministry of Finance of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0932-16>. (Accessed June 16, 2018). [in Ukrainian].

15. The Law of Ukraine «On the collection and registration of a single contribution to the compulsory state social insurance». The Verkhovna Rada of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> (Accessed July 18, 2018). [in Ukrainian].

16. Decree «On Amendments to the Decrees of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 04.04.2001 No. 332 and of October 11, 2016 No. 710». Cabinet of Ministers of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/268-2018-п#n23> (Accessed July 5, 2018). [in Ukrainian].

17. The Code of Ukraine, «Land Code of Ukraine». The Verkhovna Rada of Ukraine. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (Accessed July 5, 2018). [in Ukrainian].

ОСОБЕННОСТИ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ УЧРЕЖДЕНИЙ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ФОРМЫ СОБСТВЕННОСТИ КАК БЮДЖЕТНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ

Т. В. Голобородько, канд. экон. наук,
старший преподаватель кафедры учета,
налогообложения, публичного управления
и администрирования ГВУЗ
«Криворожский национальный
университет»

Ю. А. Куракина, старший
преподаватель кафедры учета,
налогообложения, публичного управления
и администрирования ГВУЗ
«Криворожский национальный
университет»

Аннотация. Целью статьи является обобщение особенностей налогообложения высших учебных заведений государственной формы собственности как бюджетных учреждений. В работе рассмотрены основные положения нормативно-правовых документов по вопросам регулирования деятельнос-

ти высших учебных заведений. Определены основные источники финансирования высших учебных заведений государственной формы собственности и направления использования полученных ими доходов. Рассмотрены налоги и сборы, уплачиваемые высшие учебные заведения государственной формы собственности как бюджетные учреждения.

Ключевые слова: учреждение высшего образования, бюджете учреждения, государственная форма собственности, неприбыльная организация, налоги, сборы.

FEATURES OF TAXATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF THE STATE FORM OF PROPERTY AS BUDGET INSTITUTIONS

Tetiana V. Holoborodko, PhD,
SHEE «Kryvyi Rih National University»

Yuliia O. Kurakina,
SHEE «Kryvyi Rih National University»

Abstract. The paper considers the main provisions of normative legal documents on the regulation of the activities of higher education institutions. The state institutions of higher education, which are formed in the form of a state nonprofit institution, which is a budget organization, is investigated. The question of acquiring the status of a non-profit organization by a higher education institution as a budget organization is worked out. The main sources of financing of institutions of higher education of the state form of ownership and directions of use of their received income are determined. The financing of institutions of higher education is carried out at the expense of the state budget and at the expense of other sources not prohibited by the legislation. Taxes and fees paid by institutions of higher education of state ownership as budgetary institutions are considered. The peculiarities of taxation of added tax, transport tax, payment of a single contribution to compulsory state social insurance, payment of immovable property tax other than land parcels are indicated. It is established that taxation of institutions of higher education as budgetary organizations is characterized by the presence of significant privileges, which enhances their financial opportunities for development. Studying the peculiarities of taxation of institutions of higher education of the state form of ownership as budgetary institutions ensures efficient planning of their activities for rational use of budget funds.

Keywords: higher education institutions, budget institutions, state ownership, non-profit organization, taxes, fees.

Стаття надійшла до редакції 30.10.2018